

עמ"ת 43824/08/14 - עאדך תאופיק נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

07 ספטמבר 2014

עמ"ת 43824-08-14 תאופיק(עציר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופט אריאל ואגו
העורר:
נגד
המשיבה:
עאדך תאופיק (עציר)
מדינת ישראל

נוכחים:

העורר וב"כ עו"ד יוסי הכהן - ס.צ.

ב"כ המשיבה עו"ד מוטי בן שאנן

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

הערר הוגש על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (כב' השופט אלון אופיר) מיום 26.8.14, ולפיה הוחלט על הארכת מעצרו של העורר עד קבלת תסקיר מעצר, ונקבע דיון המשך (הדיון המקורי נקבע ליום 3.9.14 אך שירות המבחן ביקש דחייה להכנת התסקיר והדיון נדחה ליום 21.9.14).

כתב האישום כנגד העורר ולצידו בקשת מעצר עד תום ההליכים, הוגש בשל אירוע מיום 25.8.14 בשעת לפנות בוקר. נטען שהעורר, חסר רישיון נהיגה, לא ציית להוראה של שוטר לעצור במחסום משטרת, ונמלט עם הרכב כאשר התפתח מרדף ובמהלכו הוא חצה רמזורים אדומים. הוא נמלט מהשוטרים עד אשר נעצר על ידי מחסום משטרת נוסף. העבירות שיוחסו לו הן נהיגת רכב ללא רישיון וביטוח, נהיגה בקלות ראש, נהיגה פוחזת ואי ציות להוראות שוטר.

מדובר בצעיר כבן 20 שאין לו הרשעות פליליות או תעבורתיות.

הערר מתמקד בשאלה האם נכון היה להזמין תסקיר מעצר ולדחות הדיון, או שמא, ניתן היה לבדוק חלופה מוצעת כבר בעת הדיון בבית המשפט, ולהחליט לגביה על אתר. עוד טוען הסנגור כי ניתן היה לחשוב על פתרון ביניים - חלופה זמנית

שתיבחן על אתר, והזמנת תסקיר לטווח היותר ארוך. במקרה זה הדין הנדחה היה מתקיים בעוד העורר משוחרר.

ב"כ העורר, עו"ד יוסי הכהן, שטען ביסודיות ובטוב טעם, הציג פסקי דין והכרעות בערכאות ערר, שבהן נקבע גם שבמקרים דומים הכלל הוא שחרור לחלופה והמעצר הוא חריג, וכן מקרים שבהם נבחנו חלופות מעצר ואושרו במהלך הדין הראשוני וללא צורך להמתין לתסקיר, ושורת החלטות שבהן אף במקרים שלטעמו של הסנגור היו קשים ומכבידים יותר נמצא שאפשר וראוי לשחרר את אותו נאשם לחלופה נאותה.

אין מחלוקת על קיום ראיות לכאורה לכתב האישום, ועל כך שמהיבט העקרוני מתקיימות כאן עילות מעצר אפשריות.

בית משפט השלום לא התעלם מהשיקולים השונים שיש לאזן ביניהם במקרה הנדון כאן, כאשר ציין שאכן מדובר בנאשם שהוא צעיר נורמטיבי שזוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק. לצד זה, הוטעם, שמהראיות הלכאוריות עולה מסוכנות אפשרית שהוגדרה כחריגה, וגם חשש להימלטות מהדין אם ישוחרר העורר. לנוכח התנהגותו בפרשה הנדונה, סבר בית המשפט, כהגדרתו, שאת החלופות המוצעות יש לבחון "בזהירות רבה". הטעמים להזמנת התסקיר צוינו אף הם ונאמר בהחלטה שהכוונה היא לבחון את יחסי המרות בין הערבים המוצעים למשיב (העורר), וכן את אישיותו ואת מערכת היחסים בינו לבין הערבים.

צודק הסנגור בתפיסה העקרונית שלפיה לא בכל מקרה יש צורך להזמין תסקיר מעצר, וכי בית המשפט, בעיקר כאשר מדובר בנאשם צעיר וחסר כל הרשעות, צריך לשקול האם ניתן לדון בחלופה המוצעת כבר במהלך הדין הראשון, שנערך לגופה של בקשת המעצר שהגישה המדינה, ובמקרים הנאותים, ניתן לראיין את הערבים במקום ולקבל החלטה מושכלת. השאלה אם מסוכנות של נאשם או חשש להימלטותו וכיוצא באלה על רקע נסיבות אותו מקרה מצריכים הסתייעות בשירות המבחן אם לאו, היא עניין שבשיקול דעת נקודתי ותלוי נסיבות. נדמה, שגם ב"כ העורר אינו טוען שנפלה טעות על פני החלטת בית המשפט, אלא גורס הוא שניתן היה להחליט אחרת ושראוי היה לעשות כן.

במקרה הנדון, הערכאה הדיונית יכולה היתה להגיע למסקנה כזו או אחרת מבין האפשרויות שעמדו בפניה. אין לומר שההחלטה שהתקבלה והעדפת בית המשפט להיעזר בשירות המבחן לנוכח מה שראה כמסוכנות אפשרית גבוהה וכחשש להימלטות מהדין, היא החלטה שגויה. בית המשפט היה ער לאפשרויות השונות ונימק בצורה משכנעת את החלטתו להיעזר בתסקיר. האיזון שנעשה בין השיקולים השונים היה סביר ומידתי. אין זה מקרה להתערבות של ערכאת הערר.

עם זאת, לחלוף הזמן יש משמעות. שירות המבחן ביקש ארכה להכנת התסקיר, ואם זה יהיה מוכן עד הדין הקרוב, המשמעות תהיה שיחלפו כ-4 שבועות שבהם נתון יהיה העורר במעצר. מהיבט הרתעתי והפנמת המחירים של התנהגות לא נורמטיבית או של הפרת תנאי שחרור עתידיים, יש משמעות לא מעטה לתקופה זו בעבור אדם שהוגדר כנורמטיבי בדרך כלל ושלא היה עצור או כלוא בעבר. ככל שבית המשפט שוקל חלופה למעצר, ונדמה שבתיק זה ניתן לשקול עקרונית חלופה תחת מעצר ממש עד תום ההליכים, זהו אחד מהשיקולים שבבוא העת ניתן יהיה לקחת בחשבון. משום כך, נראה לי, שאם מסיבה כלשהי לא יוגש תסקיר עד הדין הקבוע כעת, ותתבקש דחייתו שלא מטעם התלוי בנאשם

אלא מסיבה חיצונית, יהיה מקום לבחון בכובד ראש האומנם ניתן לשחרר העורר לחלופה כלשהי שתמצא ראויה גם אם בלית ברירה הבדיקה תעשה בבית המשפט וללא תסקיר המונח בפניו (ברוח הצעת הסנגור לגיבוש חלופת ביניים והזמנת תסקיר לטווח ארוך יותר, שהדיון לגביו יכול להתקיים כשהוא כבר משוחרר). אעיר, שב"כ המשיבה עו"ד בן שאנן בהגינותו אף הוא קיבל הערה זו בהסכמה, עת הועלתה על ידי במהלך הדיון.

בנתון להערה זו ומהטעמים שפורטו, אני דוחה את הערר.

ניתנה והודעה היום י"ב אלול תשע"ד, 07/09/2014 במעמד הנוכחים.

אריאל ואגו, שופט